

Apel pentru Roșia Montană
Scrisoare deschisă adresată candidaților la funcția de președinte al
României

În atenția:

Domnului Traian Băsescu	Partidul Democrat Liberal,
Domnului Mircea-Dan Geoană	Alianța PSD+PC,
Domnului George-Crin-Laurențiu Antonescu	Partidul Național Liberal,
Domnului George Becali	Partidul Noua Generație,
Domnului Corneliu Vadim Tudor	Partidul România Mare,
Domnului Remus Florinel Cernea	Partidul Verde,
Domnului Hunor Kelemen	Uniunea Democrată a
	Maghiarilor din România,
Domnului Sorin Mircea Oprescu	Candidat independent
Domnului Constantin Ninel Potîrcă	Candidat independent
Domnului Ovidiu Cristian Iane	Partidul Ecologist Român
Domnului Constantin Rotaru	Partidul Alianța Socialistă
Domnului Gheorghe-Eduard Manole	Candidat independent

Subsemnații,

Acad. Ionel HAIDUC, Președinte al Academiei Române,

Conf. dr. arh. Sergiu NISTOR, președinte al Comitetului Național Român
ICOMOS (Comitetul Internațional al Monumentelor și Siturilor),

în numele organizațiilor pe care le reprezentăm,

vă adresăm un respectuos apel ca, în cadrul campaniei pe care o derulați pentru magistratura supremă în stat, să vă pronunțați public, ferm și explicit, pentru apărarea, protejarea și punerea în valoare a patrimoniului natural și cultural excepțional al Roșiei Montane, ca un simbol al întregii moșteniri culturale a țării pentru a cărei președinție vă pregătiți.

Suntem convinși că ați luat cunoștință de proiectul minier de la Roșia Montană. Locul celei mai vechi localități urbane din România, ce adăpostește cele mai dezvoltate galerii romane descoperite vreodată în lume,

situat într-un cadru natural de o diversitate biologică și etnografică de mare însemnătate este prevăzut a se transforma într-o imensă carieră deschisă de extragere a aurului, ce ar duce la dispariția definitivă a unor valori istorice, științifice, arheologice, arhitecturale, etnografice, religioase și naturale ale zonei.

Începând cu anul 2002 s-au manifestat din ce în ce mai fundamentat și cu mai multă tărie opoziții la proiectul minier Roșia Montană, prin intermediul organizațiilor neguvernamentale și al unor instituții publice de specialitate din țară și din străinătate. Menționăm poziția fermă și argumentată a Academiei Române și a Comitetului Internațional al Monumentelor și Siturilor, prin cele patru rezoluții ale Adunărilor Generale de la Madrid, Victoria Falls, Xian și Quebec din ultimii șapte ani, și avem expresia unei îngrijorări pe plan național și internațional din partea specialiștilor pentru soarta Roșiei Montane și a deciziilor politice și administrative ce ar putea aduce prejudicii incommensurabile și ireparabile patrimoniului cultural, științific și natural mondial. Dacă am evoca și acțiunile societăți civile, prin campaniile derulate de numeroase ONG-uri, am avea doar o mică expresie a preocupării cetățenilor pentru soarta Roșiei Montane și a interesului mereu crescând al acestora pentru protejarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural și natural al zonei.

Stimate Domnule,

În ultima vreme, suntem martorii unei vaste campanii de „captatio benevolensis” din partea investitorului interesat să dezvolte proiectul minier la Roșia Montană. Cine urmărește însă cu atenție argumentele aduse de această campanie - dincolo de sumele exagerate vehiculate - nu poate să nu sesizeze faptul că suntem supuși unui miraj cu atât mai periculos cu cât el este vehiculat în vremuri de criză economică a resurselor. *«În lume (mai ales în Orientul Mijlociu și Asia Centrală) se practică, în loc de concesiune a resurselor minerale, așa numitul „Acord de împărțire a producției” (Production Sharing Agreement), potrivit căruia în relația dintre stat și o companie de extracție a unor resurse minerale (de obicei petrol) – după acoperirea cheltuielilor de investiție și operaționale – **producția** este împărțită între stat și companie, de obicei 80% pentru statul respectiv și 20% pentru companie. Doar o asemenea relație, în cazul exploatării aurului*

de la Roșia Montană, ar putea fi atractivă din punct de vedere economic, dacă s-ar ignora celelalte considerente¹.»

Resuscitarea economică a Roșiei Montane nu poate fi credibilă atât timp cât ea se bazează pe secătuirea în două decenii a tuturor resurselor zonei: de la aurul subteran, la biodiversitate și moștenirea culturală. Ce va mai rămâne autentic, valoros și atrăgător pentru cei care peste 20 de ani vor trece prin Roșia Montană: peisajul și natura vor fi înlocuite de un relief artificial și respectiv de pepiniere ce vor înlocui pădurile, kilometri de galerii romane vor fi dispărut de mult, prin explozii masive, sub cupa excavatoarelor, înlocuite de un mic muzeu - mausoleu a ceea ce am pierdut definitiv. Chiar oamenii locului, pentru care se clamează că se dorește un viitor prosper, vor fi înghițiți de proletariatul urban, dezrădăcinat și confuz al orașelor învecinate. Aurul ce va fi fost deja extras va fi, prin golul lăsat în relief, în civilizația și cultura locului, dar și în sufletele oamenilor, un blestem ca cel al regelui Midas.

Stimate Domnule,

Candidați la președinția României într-o perioadă de criză economică și de frământări politice. Este o perioadă de grele și responsabile decizii. Prin candidatura pe care v-ați depus-o, aveți dorința de a fi purtătorul de cuvânt al unui popor ce dorește să-și găsească locul propriu într-o Europă a diversității culturale. Noi, semnatarii acestui apel, în numele organizațiilor de specialitate și ale societății civile, ne simțim datori să subliniem că apărarea Roșiei Montane este o responsabilitate nu numai față de cei care astăzi locuiesc în zonă, nu numai o responsabilitate față de cei care astăzi constituie electoratul, dar o responsabilitate în fața tuturor celor care se vor naște, la noi în țară și nu numai, generații de-a rândul de-acum înainte. Ne place să credem că înțelegem împreună în același mod vorbele de acum 160 de ani ale lui John Ruskin, care spunea: „(...) *Una din condițiile trudei omenеști stă în acea proporție dintre timpul sădirii și cel al culesului, în care stă bogăția roditoare a fructului; în general, cu cât plasăm mai departe țelurile noastre și dorim mai puțin să fim martorii rezultatelor trudei noastre, cu atât mai mare și mai bogată va fi măsura succesului nostru. Profitul celor de lângă noi nu poate egala beneficiul celor care ne vor urma...*”

¹ Citat din poziția Academiei Române privind proiectul de exploatare minieră de la Roșia Montană, expusă în anexă

Vă chemăm, stimate domnule, să faceți din pronunțarea Dumneavoastră publică în favoarea protejării Roșiei Montane o lucrare în beneficiul celor care ne vor urma, și cu siguranță că generațiile viitoare vor ști să ne răsplătească memoria.

Acad. Ionel HAIDUC

Conf. Dr. Arh. Sergiu NISTOR

Anexăm:

1. "Poziția Academiei Române privind Proiectul de exploatare minieră de la Roșia Montană"
2. Rezoluția nr.4 a celei de-a XVI-a Adunări Generale a ICOMOS asupra Roșiei Montane – Quebec, 2008.

SEMNETARI:

1. Prof. dr. Ioan Piso, Catedra de istorie veche a Universității "Babes-Bolyai" Cluj-Napoca, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei din Cluj-Napoca;
2. Conf. dr. Horia Ciugudean – Universitatea "Lucian Blaga" Sibiu, Muzeul Unirii din Alba-Iulia;
3. Fundația SOROS România – Gabriel Petrescu, Director executiv;
4. Uniunea Jurnaliștilor Maghiari din România - Karcsonyi Zsigmond, Președinte executiv;
5. Active Watch – Agenția de Monitorizare a Presei - Mircea Toma, Președinte;
6. Asociația pentru Conservarea Ariilor Protejate BioCultural "Salvați Vama Veche" –Simona Kessler, Vicepreședinte;
7. Terra Mileniul III – Lavinia Andrei, Președinte;
8. Rencontres du Patrimoine Europe - Roumanie – Franța, Ștefana Bianu Președinte, Flaviu Barbacaru, Vicepreședinte;
9. Rencontres du Patrimoine Europe - Roumanie – România - Ioan Piso Președinte, Ioana Bogdan Cătănicu, Președinte executiv, Horia Ciugudean Vicepreședinte;
10. Asociația Sighișoara Durabilă - Hans Hedrich, Vicepreședinte;
11. Fundația pentru Parteneriat – Laszlo Potozky, Director;

12. Asociația EcoLogic – Edit Pop, Președinte;
13. GeoMMed Professional Association – Sorin Pop, Președinte;
14. Centrul de Resurse Juridice –Av. Cătălina Rădulescu– Coordonator Program;
15. Asociația de Mediu Rhododendron - Szakacs Laszlo, Președinte;
16. GREENPEACE - Crisanta Lungu, PhD Team Leader & Climate Campaigner;
17. Ziarul Hunedoreanului – Deva, Hannelore Acârnulesei, Redactor Șef
18. Ovidiu Petrovai, jurnalist;
19. CULTOURS - Centrul de Turism Cultural, Timișoara - Alina Albu, Director;
20. Asociația ARIN – Codruța Nedelcu, Director executiv;
21. Asociația Română a Iubitorilor Naturii, Iulian Nastasache, Președinte;
22. Asociația Salvați Bucureștiul – Nicușor Dan, Președinte;
23. Asociația Culturală Reener Landchen, Reghin, Klaus Birthler;
24. Green Hours & Teatrul LUNI - Voicu Rădescu, Director executiv;
25. Asociația Pro Urbe Arad - Bujor Buda, Președinte;
26. Centrul pentru Arie Protejate și Dezvoltare Durabilă Bihor - Paul Iacobaș, Președinte;
27. Clubul de Turism și Ecologie -Trans mont – Făgăraș - Nicolae Mercurean, Președinte;
28. Clubul Ecologic Transivania, Gabriel Părăuan, Președinte;
29. Organizația Națională Cercetării României - Centrul Local Sibiu, Șerban Radu Mircea, Președinte;
30. Fundația ExtrAArt – Luminița Dejeu, Președinte;
31. Organizația Națională Cercetării României - Centrul Local Oradea, Bogdan Pater;
32. S.C. ECO SIMPLEX NOVA S.R.L. - Capră Stela, Director General;
33. Societatea Ecologică AquaTerra, filiala Iași - dr. Grigore Davideanu, Președinte;
34. Asociația turistică sportivă civică și ecologistă CLUBUL DE CICLOTURISM NAPOCA" (CCN) - Radu Mititean, Director Executiv;
35. Asociația Ecouri Verzi din Cluj-Napoca - Popa Emil Horațiu, Președinte;
36. Fundația Eco-Civica - Niculae Rădulescu-Dobrogea, Președinte;
37. Asociația Speologică Exploratorii – Reșita - Raluca Crista, Director executiv;
38. Asociația Generația Verde - Șerban Copot, Președinte;

39. Societatea Astronomică Română de Meteori, Valentin Grigore – Președinte;
40. Clubul Alpin Roman Sectia Deva - Alexandru Cornel, Președinte;
41. Asociația “Salvați Delta” - Costel Popa, Director;
42. Tudor Jitianu;
43. Asociația București – Alexandru Binescu, Președinte;
44. Asociația studenților și doctoranzilor români în Franța (ADERF) - Ioana Iosa;
45. Asociația BATE ȘAUA SĂ PRICEAPĂ IAPA - George Culda, Președinte.